

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС у Чернівецькій області
58013, м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 200 А,
Тел. 0372-54-54-99

Роз'яснення платникам щодо застосування змін, внесених Законом України № 4115-IX « Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби»

2025

Щодо змін внесених Законом № 4115 до Кодексу

Змінами до Кодексу, зокрема, передбачено, що:

роздрібна ціна продажу підакцизних товарів, на які встановлюються максимальні роздрібні ціни (без урахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів), не може бути меншою за встановлене на дату виробництва такого товару мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на тютюнові вироби, помножене на коефіцієнт 1,45, а для тютюнових виробів, на які встановлено лише специфічну ставку акцизного податку, – меншою за розмір встановленої на дату виробництва такого товару специфічної ставки акцизного податку, помноженої на коефіцієнт 1,45 (підпункт 14.1.106 пункт 14.1 стаття 14 Кодексу);

розмір максимальної роздрібною ціни на підакцизні товари (продукцію), який встановлюється виробниками або імпортерами для тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну, не може бути меншим, ніж розмір роздрібною ціни продажу, обчислений відповідно до зазначеного вище порядку.

Водночас, у зв'язку з тим, що за 2024 рік частка загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні сигарет становить 55,8 %, тобто є меншою за 60 %, починаючи з 1 квітня до 31 грудня 2025 року виробники та імпортери сигарет застосовують коефіцієнт 1,1 до мінімального акцизного податкового зобов'язання.

Відповідно до вимог Кодексу на вебпорталі ДПС оприлюднена інформація про загальну суму податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети, середньозважену роздрібну ціну продажу сигарет та показник (у відсотках), що характеризує частку загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні продажу сигарет.

При визначенні максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби в декларації про МРЦ, а також роздрібною ціни продажу (при торгівлі в роздріб) – вони не повинні бути меншими за встановлене на дату виробництва:

сигарет за кодами згідно з УКТ ЗЕД 2402 20 90 10 (сигарети без фільтру) та 2402 20 90 20 (сигарети з фільтром) – мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на такі сигарети, з урахуванням застосування коефіцієнту 1,1 (у період з 01 квітня 2025 року по 31 грудня 2025 року) та помножене на коефіцієнт 1,45;

сигарил за кодами згідно з УКТ ЗЕД 2402 10 00 90 – мінімальне

тютюнових виробів перед підвищенням ставок акцизного податку на тютюнові вироби.

Отже, у Додатках 1 та 2 враховані зміни (пом'якшення антифортстолінгового обмеження) шляхом заміни цифри «115» на «120», а саме: у графах 17-20 Додатку 1 та у графах 22-25 Додатку 2.

Строки подання декларації з акцизного податку з врахуванням внесених змін

Відповідно до положень пункту 46.6 статті 46 Кодексу нові форми декларацій (розрахунків) застосовуються для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їх оприлюднення.

Таким чином, податкова звітність з акцизного податку за оновленою формою, з урахуванням змін, внесених Наказом № 291, буде подаватись до контролюючого органу за місцем реєстрації платника акцизного податку починаючи із звітності за звітний період «липень 2025 року», яка подається в терміни **не пізніше 20 серпня 2025 року**.

Головним управлінням ДПС в областях, м. Києві, міжрегіональним управлінням ДПС по роботі з великими платниками податків терміново довести зазначений лист до відома платників податків та забезпечити його врахування під час прийняття звітності.

затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ. Пом'якшення антифорстолінгового обмеження полягає в тому, що збільшено середньомісячний обсяг продажу марок акцизного податку до 120 % (раніше, а саме до підвищення ставок акцизного податку, було 115 %).

Отже, з метою забезпечення реалізації змін, передбачених Законом № 4115, внесено зміни до форми декларації з акцизного податку (далі – Декларація), Порядку заповнення та подання декларації з акцизного податку, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 14 (із змінами, затвердженими наказом МФУ від 05.06.2025 № 291, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18.06.2025 за № 936/44342) (далі – Наказ № 291).

Податкові зобов'язання з акцизного податку за операціями з реалізації вироблених в Україні /із ввезених(ої) на митну територію України тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах необхідно відображати у розділі Б Декларації, які розраховані відповідно до:

додатку 1 «Розрахунок суми акцизного податку з підакцизних товарів (продукції) (крім транспортних засобів) на які встановлено специфічні ставки акцизного податку» (далі – Додаток 1);

додатку 2 «Розрахунок суми акцизного податку з тютюнових виробів, на які встановлено специфічні та адвалорні ставки акцизного податку одночасно» (далі – Додаток 2).

Відповідно до Наказу № 291 додаток 1 та додаток 2 Декларації доповнено новими графами в частині застосування валютних курсів при нарахуванні податкових зобов'язань з акцизного податку.

Щодо відображення суми податкового зобов'язання з акцизного податку з урахуванням внесених змін до додатків 1 та 2 Декларації із застосуванням ставок акцизного податку в євро та офіційного курсу гривні до євро

При реалізації /ввезенні / тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, при здійсненні інших операцій з такими товарами, які є об'єктом оподаткування акцизного податку, у звітності за місячні звітні періоди:

березень (з 25.03.2025) – червень 2025 року – застосовується офіційний курс гривні до євро, що діяв станом на 01 липня 2024 року (43,2658 гривень до 1 євро);

липень-грудень 2025 року, застосовується офіційний курс гривні до євро, що діяв станом на 01 січня 2025 року (43,6855 гривень до 1 євро).

У **Додатку 1** податкові зобов'язання з акцизного податку обчислюються у графі 15.2 рядка «Усього (округлення до двох знаків після коми)». Сума податкових зобов'язань з акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну, та рідини, що використовуються в електронних сигаретах за операціями, які є об'єктом оподаткування визначається як сума показників по графі 15.2, які розраховані як добуток обороту з реалізації (передачі), ввезення товару (Оборот тютюн. вир гр.9), ставки акцизного податку у перерахунку на одиницю виміру товару (графа 14.1) та офіційного курсу гривні до євро – для ставки, встановленої в євро відповідно до підпунктів 215.3.2-215.3.3 підпункту 215.3 статті 215 розділу IV, пункту 17 підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу. При цьому для обрахунку операцій, які є об'єктом оподаткування (підзаголовок графі 15.2), застосовується курс Національного банку України, який є більшим на дату реалізації товару або на дату придбання марок акцизного податку.

У **Додатку 2** податкові зобов'язання з акцизного податку обчислюються у графі 21 «Сума акцизного податку з операцій, які є об'єктом оподаткування, (графа 16 або графа 19, або графа 20, яка з них має більше значення)» проставляється у гривнях та розраховується за двома (для сигарет) або трьома (для сигарил, включаючи сигарили з відрізними кінцями, з вмістом тютюну) ставками, що визначається шляхом порівняння обчислених сум податку та мінімального податкового зобов'язання з обсягів товару. В графі 21 до нарахування береться та сума, яка має більше значення.

Якщо платник податку у звітному періоді реалізує тютюнові вироби, які марковані марками акцизного податку, придбаними до 25 березня 2025 року, у **Додатку 1** або **Додатку 2** при розрахунку сум акцизного податку з такого товару (продукції) обирається розмір ставки, перерахований в гривні, який є більшим на дату його реалізації (діє ставка в євро та курс Національного банку України) або на дату придбання марок акцизного податку (діяла ставка в гривнях, при цьому графі щодо курсу євро не заповнюються).

Мінімальне акцизне податкове зобов'язання у Додатку 2 проставляється в євро згідно Порядку заповнення граф 17, 18. При цьому графи 19, 20 заповнюються в гривнях, з урахуванням перерахунку за офіційним курсом гривні до євро, встановленого Національним банком України, що діяв на 00 годин першого дня календарного півріччя, що передусє півріччю, в якому здійснюється реалізація/ввезення на митну територію тютюнових виробів. **Для обрахунку (граф 19, 20) використовується курс Національного банку України, який є більшим на дату реалізації товару або на дату придбання марок акцизного податку (для продукції, яка маркована марками акцизного податку, придбаними до 25 березня 2025 року – мінімальне акцизне податкове зобов'язання в гривнях, що було чинне до 25 березня 2025 року).**

При цьому, для сигарет за кодами згідно з УКТ ЗЕД 2402 20 90 10 (сигарети без фільтру) та 2402 20 90 20 (сигарети з фільтром) мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на такі сигарети зазначається з урахуванням застосування коефіцієнту 1,1 **(у період з 01 квітня 2025 року по 31 грудня 2025 року)** та відображається у графі 17 «Мінімальне податкове зобов'язання, встановлене Кодексом за 1000 шт» Додатку 2.

Щодо пом'якшення антифорстолінгового обмеження

Зазначаємо, що підрозділ 5 розділу XX "Перехідні положення" Кодексу доповнено пунктом 161 відповідно до якого, зокрема, протягом трьох звітних місяців поспіль, що передують місяцю, в якому підвищуються ставки акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну, з обсягів реалізації на внутрішньому ринку тютюнових виробів виробниками та/або ввезення на митну територію України імпортерами, що перевищує 120 відсотків середньомісячного обсягу реалізації на внутрішньому ринку такої продукції або її ввезення таким підприємством-виробником та/або імпортером за попередні дев'ять місяців, що передують трьом звітним місяцям поспіль, що передують місяцю, в якому підвищуються ставки акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну, акцизний податок сплачується із застосуванням коефіцієнта 1,5.

Тобто, 115 відсотків замінено 120 відсотками, що пом'якшує обмеження обсягів реалізації на внутрішньому ринку тютюнових виробів виробниками та/або ввезення на митну територію України імпортерами

акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на такі сигарили, помножене на коефіцієнт 1,45;

інших тютюнових виробів – специфічної ставки акцизного податку, помноженої на коефіцієнт 1,45.

Розмір ставок акцизного податку на тютюнові вироби в одиницях виміру за 1 кілограм (нетто) / за 1000 штук встановлено в євро замість грн. При цьому, згідно з пунктом 17 підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу передбачено поступове (до 31.12.2027) щорічне підвищення ставок акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну, інші продукти, що містять тютюн, замінники тютюну, інші відмінні від рідин, що використовуються в електронних сигаретах, нікотиновмісні продукти, їх замінники для куріння, нюхання, смоктання, жування чи вдихання без горіння шляхом нагрівання.

Відповідно до абзацу п'ятого підпункту 39¹.1 статті 39¹ Кодексу для цілей визначення податкових зобов'язань із сплати акцизного податку з тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, тютюнової сировини та тютюнових відходів застосовується офіційний курс валюти України до іноземної валюти, встановлений Національним банком України, що діяв на 0 годин першого дня календарного півріччя, що передусє півріччю, в якому здійснюється:

придбання марок акцизного податку (до 1 січня 2026 року);

формування унікального ідентифікатора (з 1 січня 2026 року);

реалізація тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, вироблених на митній території України, або подання митної декларації при ввезенні тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, на митну територію України;

нарахування зобов'язань з акцизного податку з тютюнової сировини та тютюнових відходів згідно із нормами Кодексу;

Одночасно змінами до Кодексу передбачено, зокрема:

зменшення розміру сукупних втрат та відходів неферментованої тютюнової сировини з 10% до 5%, використаної для виробництва;

пом'якшення антифорстолінгового обмеження при придбанні марок акцизного податку та при реалізації продукції на внутрішньому ринку та/або ввезення на митну територію України імпортерами тютюнових виробів до підвищення ставок акцизного податку, норма діє тимчасово на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022,